

Ministerstvo vnitra
do datové schránky

Váš dopis zn.

ze dne

Naše značka
RP 34/2012

25.10.2012
Praha

Připomínky České pirátské strany k návrhu změny zákona o svobodném přístupu k informacím, který předložilo dne 27. září ministerstvo vnitra k veřejné diskusi

Česká pirátská strana, zkratka Piráti, sídlem Praha 4, U Botiče 1390/3, IČO 71339698, datová schránka b2i4r6j, za kterou jedná jménem republikového předsednictva předseda PhDr. Ivan Bartoš, Ph.D., narozen 20. 3. 1980, U Botiče 1390/3, 140 00 Praha, zasílá ministerstvu vnitra následující připomínky k návrhu změny zákona o svobodném přístupu k informacím.

Připomínky se týkají pouze změny zákona o svobodném přístupu k informacím, nikoliv změny zákona o právu na informace o životním prostředí. Připomínky jsou rozděleny podle jednotlivých bodů novely.¹ U každého bodu je pro názornost uvedeno, zda se jedná o legislativně technickou úpravu [LT], hmotněprávní [HP] nebo procesněprávní úpravu [PP]. Pokud jde o hmotněprávní nebo procesně právní změnu, je uvedeno, zda jde o změnu kladnou [+] nebo zápornou [-] pro žadatele o informace podle našeho posouzení.

Vize Pirátské strany je následující:

Svobodný přístup k úředním dokumentům není, že si podáme žádost o informace, pak žádost o ochranu před nečinností, pak upřesnění žádosti, pak odvolání, pak správní žalobu, kasační stížnost a celé kolečko znovu a znovu, až po několika letech získám požadovanou informaci, když už ji vůbec nepotřebuji. Svobodný přístup k informacím je bezprostřední, okamžitý přístup k informacím, kde žadatel nečeká na informace roky, ale má je na několik kliknutí k dispozici.

Předložený návrh ministerstva vnitra jde zcela opačným směrem, zhoršuje dostupnost informací jak hmotněprávně, tak procesněprávně, a zcela postrádá vizi, jak usnadnit přístup k informacím. Předložený návrh nevychází z dříve zpracovaných analýz účinnosti zákona o svobodném přístupu k informacím. Dokonce se dá říci, že slouží prakticky pouze zájmu úřadů (dokonce i informační příkaz slouží zájmu úřadů).

Piráti předložili připomínky, jak to zlepšit. V opačném případě nebude naplněn úkol vlády, která ve svých prohlášení přikládá transparentci a svobodnému přístupu k informacím prioritu.

¹ <http://www.mvcr.cz/soubor/text-novely-pdf.aspx>

Obsah

Vyjádření Pirátů k návrhům v předkládacím materiálu.....	3
2. Změna okruhu povinných subjektů [HP] [-].....	3
4. Neposkytování záznamů z neveřejných jednání a podkladů [HP] [-].....	4
5. Zpřesnění definice [LT].....	5
6. Zveřejňování metadat [HP] [+].....	5
7. Zveřejňování metadat [LT] [-].....	6
9. Přesun ustanovení o licenční smlouvě [HP] [-].....	6
10. Zveřejňování registrů [HP] [+].....	10
11.-13. Odkaz a zveřejněnou informaci [PP] [-].....	11
14. Informace z trestního řízení [PP] [-] [?].....	11
15. Informace o platech veřejných činitelů [HP] [-].....	12
17. Pokyny a personální předpisy [LT]	13
19. Zákaz poskytování informací o bankovních účtech [HP] [-].....	13
20. Zvláštní úprava trestního řízení [LT].....	14
21. Odepření informací o bezpečnostních složkách [HP] [-].....	15
25. Test veřejného zájmu [HP] [+].....	15
27. Posuzování žádosti [LT] [-].....	16
29. Lhůta pro vyřízení žádosti o informace [PP] [-].....	17
31. Nevydání rozhodnutí o zamítnutí žádosti [PP] [-].....	18
31. Zavedení informačního příkazu [PP] [+].....	19
32. Zrušení výkladového pravidla vztah mezi zákony [HP] [-].....	19
32. Prodloužení lhůty při nečinnosti [PP] [-].....	20
33. Úhrada nákladů [PP] [-].....	20
33. Výroční zpráva [PP] [-].....	21
33. Subsidiarita správního řádu [PP] [-].....	21
Návrhy Pirátů, které nejsou v předloženém materiálu.....	23
Nadřízený správní orgán veřejných institucí.....	23
Zveřejňování informací z rozhodování soudů.....	23
Poskytování výsledků placených z veřejných zdrojů.....	23
Zahrnutí politických stran a kolektivních správců mezi povinné subjekty.....	24
Poskytování informací o platech manažerů veřejných institucí.....	24
Rozšíření okruhu povinně zveřejňovaných materiálů.....	25
Odstranění licenčních omezení na databáze.....	25
Úřad pro svobodný přístup k informacím.....	26

Vyjádření Pirátů k návrhům v předkládacím materiálu

2. Změna okruhu povinných subjektů [HP] [-]

Předložený návrh:

Podle tohoto zákona poskytují informace povinné subjekty, kterými jsou

- a) státní orgány,
- b) územní samosprávné celky,
- c) právnické osoby zřízené zákonem,
- d) právnické osoby, které stát nebo územní samosprávný celek sám nebo s jinými územními samosprávnými celky ovládá, a to i prostřednictvím jiné právnické osoby, [...]

Problémy:

1. Mění současný text zákona (rozdělení na subjekty s úplnou a částečnou informační povinností) bez nutného důvodu a bez podrobné analýzy důsledků.
2. Nezahrnuje všechny veřejné instituce podle dosavadní judikatury, například právnickou osobu ovládanou veřejnou vysokou školou.
3. Neobsahuje výslovné vyjádření povinnosti poskytovat informace.
4. Ovládání lze reálně provést nejen přes právnické osoby, ale také přes fyzické osoby smluvně nebo jinak zavázané (takové způsoby se vyskytují např. v obcích, kde zastupitelstvo založí občanské sdružení, jehož jsou zastupitelé členy, a které realizuje činnost obce; i takové subjekty by měly spadat pod pojem veřejné instituce)

Úprava veřejných institucí by měla být v souladu s doktrínou správního práva. Pojem veřejné instituce je naopak zvolen podle našeho názoru velmi přílehavě, neboť je podstatou vymezení povinného subjektu svobodného přístupu k informacím v plném rozsahu. Proto požadujeme jeho zachování a vymezení pouze doplňujícím způsobem, aby byly odstraněny veškeré pochybnosti.

Pozměňovací návrh:

§ 2

Povinnost poskytovat informace

(1) Povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou

- a) státní orgány,

b) územní samosprávné celky a jejich orgány

c) právnícké osoby zřízené zákonem a

d) ostatní veřejné instituce.

(2) Povinnými subjekty jsou dále ty subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy, a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti.

§ 3 odst. 7

Veřejnými institucemi jsou také právnické osoby, které jsou ovládány subjektem uvedeným v § 2 odst. 1 písm. a) až c), a to i prostřednictvím jiných osob. Ovládání se prokazuje podle zákona o obchodních korporacích (poznámka pod čarou); to platí přiměřeně i pro právnické osoby, které nejsou obchodními korporacemi.

4. Neposkytování záznamů z neveřejných jednání a podkladů [HP] [-]

Předložený návrh:

V § 2 odst. 5 se slova „budoucí rozhodnutí“ nahrazují slovy „data využitá při přípravě podkladů budoucího rozhodnutí, budoucí rozhodnutí, záznamy z jednání, která jsou neveřejná,“.

Problémy:

1. Zavádí se nová kategorie odepření informací, která je již systematicky řešena v důvodech odmítnutí § 11 odst. 1 písm. b), přičemž toto platné ustanovení je pro žadatele výhodnější, protože je časově omezené (výjimka z poskytování informací platí jen do ukončení přípravy rozhodnutím) a odmítnutí není povinné, nýbrž ho musí správní orgán zhodnotit v rámci správního uvážení. Podle navrhované úpravy by v žádném z uvedených případů nebyl povinný subjekt povinen provést navrhovaný test veřejného zájmu.
2. Zásadně nesouhlasíme s paušálním ustanovením, že se neposkytují informace z neveřejných jednání. V uvedeném případě jde o průlom do zásady, že informace se posuzují z hlediska jejich typu a odpírají se žadatelům pouze v nezbytné míře, neboť navržené ustanovení vůbec s posuzováním jejich poskytnutí nepočítá. Informace z neveřejných jednání by měly být zhodnoceny podle věcných důvodů odepření. Zejména pak nebude možné podle informačního zákona poskytovat informace např. z vyjednávání smlouvy ACTA nebo záznamy z jednání rady, pokud bylo neveřejné.
3. V tomto případě se nás navíc navrhovaná změna přímo dotýká, neboť jsme požadovali od Nejvyššího kontrolního úřadu rozsudek z kárného řízení, který

nebyl pod záminkou neveřejnosti jednání poskytnut. Tyto důvody zákon o svobodném přístupu k informacím nezná a zásadně protestujeme proti jejich začlenění.

Pozměňovací návrh:
Vypustit uvedený bod.

5. Zpřesnění definice [LT]

Předložený návrh:
V § 3 odst. 2 se slovo „žadatelů“ nahrazuje slovem „osob“.

Problém:

1. Věta je nesmyslná, neboť možnost dálkového přístupu není přístupem.
2. Dále navrhujeme upravit slovosled, protože formulace je zbytečně matoucí, neboť "neomezeného okruhu osob" může být považováno za přívlastek rozvíjející k slovu "informací".

Poznámka:

Je nám znám názor odborníka na svobodný přístup k informacím O. Kužílka, že by změna mohla způsobit zhoršení procesního postavení osoby, která přistupuje ke zveřejněným informacím. Podle našeho názoru nebude touto změnou prolomena základní zásada vyjádřená v § 3 odst. 1 a § 4 odst. 1, že žadatelem je také ten, kdo přistupuje ke zveřejněným informacím a nelze tedy bez odpovídajícího procesního postupu bezdůvodně blokovat jeho přístup k těmto informacím (například zamezením přístupu osobám s určitou I. P. adresou), neboť i v takovém případě se uplatní základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 správního řádu. Ministerstvo vnitra by tuto věc mělo zdůraznit v důvodové zprávě, pokud na této změně trvá. Jako alternativu je možné definici drobě upravit tak, aby zahrnovala i automatický přístup služeb (např. portály na webscrappování zveřejněných informací a rejstříků za účelem agregace a propojení).

Pozměňovací návrh:

Slova „Možností dálkového přístupu“ nahradit slovy „Dálkovým přístupem“.
Slova „k informacím“ přesunout za slovo „osob“.

6. Zveřejňování metadat [HP] [+]

Předložený návrh:
V § 4 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Pokud je to možné a nestanoví-li tento

zákon jinak, zveřejňují se informace způsobem umožňujícím dálkový přístup ve strojově čitelných formátech společně s jejich metadaty.“.

Možný problém:

Vzhledem k návrhu na zrušení povinného zveřejňování informací poskytnutých na žádost je síla tohoto ustanovení snížena.

7. Zveřejňování metadat [LT] [-]

Předložený návrh:

V § 4 odst. 3 se za slova „poskytnutí informace,“ vkládají slova „a to včetně poskytnutí kopie dokumentu v listinné nebo elektronické podobě, poskytnutí výstupu převodu dokumentu v listinné podobě do podoby elektronické nebo naopak, pořízení opisu nebo výpisu nebo umožnění nahlédnutí do dokumentu,“.

Problém:

Navrhovaná úprava je pro žadatele zcela nesrozumitelná; podle našeho názoru je navíc nadbytečná, neboť je již upravena na začátku věty. V případě hledání srozumitelné textace doporučujeme inspirovat se návrhem Úmluvy Rady Evropy o přístupu k úředním dokumentům. V takovém případě by měl být zmíněn smysl úpravy a výčet by měl být upraven podle písmen, přidány poznámky pod čarou atd.

Pozměňovací návrh:

(3) Je-li informace poskytována na základě žádosti, poskytuje se ve formátech a jazycích podle obsahu žádosti o poskytnutí informace, pokud tento zákon nestanoví jinak, a to například následujícími způsoby:

- a) poskytnutí kopie dokumentu v listinné nebo elektronické podobě,
- b) poskytnutí výstupu převodu dokumentu v listinné podobě do podoby elektronické nebo naopak,
- c) pořízení opisu nebo výpisu,
- d) poskytnutím výsledku dotazu do databáze nebo jejího exportu,
- e) nahlédnutím.

Pokud tím povinný subjekt vyjde žadateli vstříc, může nabídnout doprovodnou informaci nebo poskytnutí, která mu umožní zúžit žádost o informace. Povinné subjekty nejsou povinny měnit formát nebo jazyk informace, pokud by taková změna byla pro povinný subjekt nepřiměřenou zátěží; v tomto případě vyhoví povinný subjekt žádosti tím, že poskytne informaci ve formátu nebo jazyce, ve kterých byla vytvořena.

9. Přesun ustanovení o licenční smlouvě [HP] [-]

Předložený návrh:

§ 5 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 18 zní:

„§ 5

Zveřejňování informací

(1) Každý povinný subjekt zveřejňuje pro informování veřejnosti způsobem umožňujícím dálkový přístup tyto informace:

- a) název a adresu svého sídla, včetně elektronické adresy podatelny, je-li povinným
- subjektem zřízena,
- b) organizační strukturu povinného subjektu, včetně označení osoby, která stojí v čele
- povinného subjektu,
- c) zakládací či zřizovací dokumenty povinného subjektu,
- d) seznam právních předpisů, na základě kterých povinný subjekt vykonává svou
- působnost v oblasti veřejné správy, včetně právních předpisů, které povinný subjekt
- vydává,
- e) významné dokumenty, zejména koncepční, strategické a programové povahy, které
- byly vydány povinným subjektem a které mohou být poskytnuty podle tohoto zákona,
- f) vnitřní předpisy, které upravují výkon veřejné moci nebo jiné navenek směřující činnosti povinného subjektu, s výjimkou vnitřních předpisů
  - 1. ozbrojených sil,
  - 2. bezpečnostních sborů,
  - 3. zpravodajských služeb,
  - 4. Vojenské policie,
  - 5. České národní banky,
  - 6. dalších povinných subjektů, které se týkají činnosti ozbrojených sil, bezpečnostních
  - sborů, zpravodajských služeb, Vojenské policie nebo České národní banky, nebo
  - 7. obecní policie upravujících zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku,
- g) postup při podávání žádostí o poskytnutí informace,
- h) sazebník úhrad za poskytování informací,
- i) přehled informací zveřejňovaných na základě zvláštních právních předpisů způsobem
- umožňujícím dálkový přístup,
- j) výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování
- informací (§ 19e),

- k) rozhodnutí nadřízeného orgánu o výši úhrad vydaná podle § 19c odst. 5,
- l) výhradní licence poskytnuté podle § 4a odst. 4,
- m) seznam rozhodnutí vydaných povinným subjektem, proti nimž byla podána žaloba podle zvláštního právního předpisu¹⁸⁾, pokud soud o podané žalobě v předchozím kalendářním roce pravomocně rozhodl, s výjimkou rozhodnutí ve věcech služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků z povolání; seznam musí být zpřístupněn vždy do 1. března následujícího kalendářního roku a musí obsahovat datum vydání a číslo jednacích rozhodnutí povinného subjektu, označení předmětu řízení před povinným subjektem, označení rozhodnutí soudu a výsledek soudního řízení a v případě jeho zrušení soudem též důvody tohoto zrušení; u každého rozhodnutí povinný subjekt současně uvede informaci o nákladech soudního řízení, které musel uhradit, včetně informace o nákladech svého právního zastoupení; byla-li proti rozhodnutí soudu podána kasační stížnost, zveřejní se uvedené údaje až v seznamu za kalendářní rok, v němž nabylo rozhodnutí o kasační stížnosti právní moci; povinný subjekt v takovém případě uvede též označení rozhodnutí soudu o kasační stížnosti, výsledek řízení o kasační stížnosti a informaci o nákladech řízení o kasační stížnosti, které musel uhradit, včetně informace o nákladech svého právního zastoupení,
- n) návrhy licenčních smluv podle § 4a.

(2) Informace uvedené v odstavci 1 písm. a) až d), g) a h) povinné subjekty zpřístupní rovněž ve svých úředních místnostech v pracovních dnech v běžnou pracovní dobu.

(3) Odstavce 1 a 2 se nevztahují na povinné subjekty, které jsou fyzickými osobami.

(4) Povinný subjekt, který je ústředním správním úřadem nebo jiným orgánem veřejné moci, který ohlašuje agendu podle zákona o základních registrech, zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup

- a) popis každého postupu podle zákonů náležejících do jeho působnosti, který musí orgány vykonávající veřejnou správu dodržovat při vyřizování každé žádosti nebo podnětu,
- b) způsob, jak podat žádost nebo jiné podání včetně seznamu používaných formulářů s jejich označením a popisem, způsob a místo, kde lze formuláře získat,
- c) postup při podání a vyřizování opravného prostředku nebo jiného podání, na jehož základě může být způsob vyřízení podané žádosti nebo jiného podání podle písmene b) přezkoumán.

(5) V rozsahu, v jakém jsou informace podle odstavce 4 veřejně přístupné v základním registru agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností, může povinný subjekt svou povinnost podle odstavce 4 splnit tím, že zveřejní úplný hypertextový odkaz na místo, kde se tyto informace v základním registru agend orgánů veřejné moci a některých práv a povinností nachází.

(6) Povinný subjekt může zveřejnit i další informace v rozsahu, v jakém je povinen poskytnout tyto informace na základě žádosti o poskytnutí informací.

-----
18) Zákon č. 150/2002 Sb., soudn❖❖ řád správní, ve znění pozdějších předpisů.“.

Poznámka:

Sjednacení postupů pod ústřední orgány státní správy považujeme za zdařilé, nemělo by však být doprovázeno zúžením těchto informací přímo u ostatních povinných subjektů, kde se s ním žadatel zpravidla seznamuje.

Problémy

1. Z povinně zveřejňovaných informací nebude vlastně vůbec jasné, čím se povinný subjekt zabývá a pro jaký účel byl zřízen (srovnej současný § 5 odst. 1 písm. a).
2. Namísto dosavadního požadavku zveřejnit přehled předpisů (§ 5 odst. 1 písm. e) současného znění) stanoví návrh novely pouze seznam, tj. pouze názvy a čísla zákonů bez obsahu (z praxe víme, že slovo seznam není vykládáno tak, že by zahrnovalo obsah položek, viz například sporu Piráti v. DPP, a. s.).
3. Novela obsahuje paušální výčet subjektů, které nemusí zveřejňovat předpisy. V takovém případě by bylo namístě nechat obecné důvody neposkytnutí informací, neboť výčtem subjektů je právo na informace bezdůvodně omezeno. Je evidentní, že jde pouze o začlenění připomínek ostatních rezortů, které se pokouší vyhnout obecné povinnosti poskytovat informace a ministerstvo vnitra by mělo na obecné úpravě bezpodmínečně trvat.
4. Zásadní vadou je, že je odstraněna povinnost zveřejňovat informace poskytnuté na žádost způsobem umožňujícím dálkový přístup (srovnej nové znění § 5 odst. 6, které je jen možností, nikoliv povinností). Za okolnosti, kdy většina povinných subjektů informační povinnost podle § 5 odst. 3 nedodržuje, je naivní předpoklad, že po zrušení povinnosti začnou informace dobrovolně zveřejňovat. Rozhodně tak není pravda, že by popsané řešení "akcentovalo princip otevřenosti moderní veřejné správy," jak rozšafně uvádí navrhovatel, protože ty nejzajímavější informace se do veřejné diskuse vůbec nedostanou.
5. Zásadním nedostatkem je chybějící jednoznačná informace, kde podat odvolání, opravný prostředek. Vzhledem k související změně tzv. infostížnosti na ochranu před nečinností je naprosto nezbytné, aby žadatel věděl, kdo je nadřízeným správním orgánem, který žádost o ochranu před nečinností projednává. Tato informace bezpodmínečně musí být zpřístupněna způsobem umožňujícím dálkový přístup.

6. Pozitivně lze hodnotit zavedené zveřejňování seznamu rozhodnutí. Systematicky by však bylo vhodnější řešit tuto věc přesunutím podstaty ustanovení § 5 odst. 1 písm. m) společně s ustanovením § 16 odst. 4 do zvláštního paragrafu § 16b týkajícího se soudního přezkumu a v ustanovení § 5 ponechat jen zkrácený název a odkaz "informace o proběhlých soudních sporech podle §16b odst. 2", aby výčet nebyl nevyrovnaný.
7. Především však navržená úprava stejně jako úprava platná postrádá efektivní sankční mechanismus, který by zveřejňování zajistil. V tomto ohledu požadujeme za zásadní zřízení úřadu informačního komisaře.

Návrh:

V bodech 1 až 5 nepřístupovat ke změnám oproti platnému stavu, v případě bodu 6 provést naznačenou změnu. Zřídit úřad informačního komisaře jako ústřední orgán pro povinné zveřejňování informací, které je v moderní demokracii nezbytností. Navrhujeme naopak rozšířit okruh povinně zveřejňovaných informací o finanční účetnictví veřejných institucí a organizačních složek státu, které mají povinnost vést podle zákona č. 563/1991 Sb., o dispozice s veřejnými prostředky a jiným majetkem a o hlasování zastupitelů.

10. Zveřejňování registrů [HP] [+]

Předložený návrh:

Za § 5 se vkládají nové § 5a a 5b, které včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 19 znějí:

§ 5a

(1) Povinné subjekty, které na základě zákona vedou a spravují veřejné registry, evidence, seznamy nebo neveřejné registry, evidence, seznamy, jde-li o jejich veřejně přístupné části, (dále jen „veřejné rejstříky“), jsou tyto informace povinny zveřejňovat v přehledné formě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Povinné subjekty, které vedou a spravují veřejné rejstříky, jsou obsah těchto rejstříků povinny zveřejňovat i ve strojově čitelných formátech společně s jejich metadaty, pokud tak stanoví vláda. Tím není dotčena povinnost zveřejňovat data podle zvláštního právního předpisu¹⁹).

(3) Na povinné subjekty podle odstavců 1 a 2 se pro tento účel nevztahuje povinnost zamezit sdružování informací podle zvláštního právního předpisu 3a).

[...]

Problém:

Mělo by umožňovat širší rozsah, např. se vztahovat i na výroční finanční zprávy politických stran, neboť tyto informace jsou často klíčové. Poněkud problematické je vymezení "zapojit do svého díla v použití v souladu s licencí," které je obsaženo na

str. 45 důvodové zprávy. Podle našeho názoru by v případě úředních restříků mělo být užívání co nejširší. Jako problematický vnímáme zejména fakt, že úředně vytvořené databáze nespádají do rozsahu výluky z autorského práva podle § 3 autorského zákona.

Návrh:

Do § 94 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb. se za slovo ustanovení vkládá slovo "§ 3," , upravit znění veřejných rejstříků, aby zahrnovalo i výroční finanční zprávy politických stran a jiné dokumenty, které jsou pravidelně předkládány a zákonem označeny za veřejné. Z návrhu by rovněž mělo být zakotveno zveřejňování rejstříku oznámení podle zákona o střetu zájmů.

11.-13. Odkaz a zveřejněnou informaci [PP] [-]

Předložený návrh:

11. Nadpis § 6 zní: „Odkaz na zveřejněnou informaci“.

12. V § 6 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „, zejména úplný hypertextový odkaz

na místo, kde se informace nachází“.

13. V § 6 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Odstavec 2 se nepoužije, pokud byla žádost o poskytnutí informace podána v elektronické podobě a pokud je požadovaná informace zveřejněna způsobem umožňujícím dálkový přístup a žadateli byl sdělen úplný hypertextový odkaz na místo, kde se informace nachází.“.

Problém:

Zákon poněkud nelogicky diskriminuje podání v elektronické podobě. Nerozumíme tomu, jak by mohla navržená změna zjednodušit „aplikační praxi“, jak uvádí důvodová zpráva. Nejsou uvedeny žádné praktické případy, ve kterých by současná úprava znamenala problém. Navíc chybí v této věci přezkumný mechanismus (v úvahu připadá jen zdlouhavá stížnost podle správního řádu).

Pozměňovací návrh:

Ponechat pouze změnu prvního odstavce.

14. Informace z trestního řízení [PP] [-] [?]

Předložený návrh:

14. § 8 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 20 zní:

§ 8

Informace o trestním řízení

Při poskytování informací o trestním řízení postupují povinné subjekty podle zvláštních právních předpisů upravujících toto řízení²⁰).

Navrhuje se samostatná úprava poskytování informací orgány činnými v trestním řízení v trestním řádě, jejíž parametry nejsou dány. Podle našeho názoru dochází ke zbytečnému roztříštění zákona, které je v rozporu s deklarovanou snahou usnadnit přístup k informacím. Navrhujeme informace o probíhající trestním řízení hmotněprávně posuzovat s přihlédnutím k § 8a odst. 1 a 2 trestního řádu (jde ovšem o poměr z procesního hlediska alternativní, nikoliv substituční, jak je uvedeno v návrhu!) a podle stávajícího ustanovení § 11 odst. 6 zákona, které obsahuje dostatečný výčet informací, které není povoleno poskytovat.

15. Informace o platech veřejných činitelů [HP] [-]

15. Za § 8b se vkládá nový § 8c, který včetně poznámky pod čarou č. 21 zní:

„§ 8c

(1) Informaci o výši platu, mzdy, odměny nebo jiného obdobného plnění poskytne povinný subjekt pouze o veřejných funkcionářích podle zákona o střetu zájmů²¹), jestliže ke dni podání žádosti jde o veřejného funkcionáře, který za kalendářní rok, v němž byla žádost podána, má povinnost podat podle zákona o střetu zájmů oznámení

- a) jiných vykonávaných činnostech,
- b) majetku nabytém v průběhu výkonu funkce,
- c) příjmech, darech a závazcích, nebo
- d) tom, že v průběhu kalendářního roku nedošlo ke skutečnostem, které se uvádějí v oznámeních podle písmene a) až c).

(2) Informaci o výši platu, mzdy, odměny nebo jiného obdobného plnění poskytne povinný subjekt také tehdy, jestliže šlo nebo jde o veřejného funkcionáře, který za kalendářní rok, k němuž se žádost vztahuje, měl povinnost podat podle zákona o střetu zájmů oznámení

- a) jiných vykonávaných činnostech,
- b) majetku nabytém v průběhu výkonu funkce,
- c) příjmech, darech a závazcích, nebo
- d) tom, že v průběhu kalendářního roku nedošlo ke skutečnostem, které se uvádějí v oznámeních podle písmene a) až c).

-----
§ 2 zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění zákona č. 216/2008 Sb., zákona č. 158/2009 Sb. a zákona č. 350/2009 Sb.“.

Problémy:

Návrh výrazně zužuje okruh osob, o kterých budou poskytovány informace, a jde

zcela proti judikatuře Nejvyššího správního soudu. Navíc vychází ze zákona o střetu zájmů, který se v praxi neosvědčil jako nástroj veřejné kontroly, pouze vytvořil novou byrokracii. Pokud má úprava splnit vytýčený cíl zlepšení dostupnosti informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, je nutné zveřejňovat údaje o všech osobách, které jsou příjemci veřejných prostředků. V uvedeném znění je tento okruh neopodstatněně zúžen, takže nezahrnuje například představitele vysokých škol. Návrh také umožňuje snadné obcházení v podobě výplat odměn přes podřízené.

Pozměňovací návrh:

Navrhujeme naproti tomu rozšířit informační povinnost na všechny osoby zaměstnané ve veřejných institucích nebo jiné příjemce odměn z veřejných prostředků (např. prospěchová stipendia na školách, zejména však šéfy velkých státních firem). Naproti tomu informace o přijatých sociálních dávkách a podobné údaje by neměly být poskytnuty. Přenechání rozhodnutí o poskytnutí informace o platu a odměnách povinnému subjektu v rámci testu proporcionality považujeme za zcela nevhodné řešení, které zcela jistě nepovede k lepšímu poskytování informací. Vhodným řešením je část dále vůbec neupravovat a stanovit, že se poskytují informace o příjemcích veřejných prostředků a příjemcích prostředků v majetku veřejných institucí.

17. Pokyny a personální předpisy [LT]

Předložený návrh:

17. V § 11 odst. 1 písm. a) se slova „pokynům a personálním předpisům“ nahrazují slovy „poměrům povinného subjektu, je-li to nezbytné z důvodu ochrany zdraví, životního prostředí, veřejné bezpečnosti nebo majetku“.

Poznámka:

Ministerstvo vnitra v důvodové zprávě chybně uvádí, že požadavek na změnu vyplývá z Úmluvy Rady Evropy o přístupu k úředním dokumentům, neboť hned čl. 1 odst. 1 Úmluvy umožňuje státům zavést širší poskytování informací. Přesto jde podle našeho názoru o důležité ustanovení, které je potřeba do zákona doplnit, aby nemohl být zneužíván například k vyzrazení údajů o přístupu do budovy.

19. Zákaz poskytování informací o bankovních účtech [HP] [-]

Předložený návrh:

19. V § 11 odst. 2 písm. c) se tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno d), které včetně poznámky pod čarou č. 22 zní:
„d) jde o informaci, na kterou se vztahuje bankovní tajemství“).

Problém:

Uvedené ustanovení spadá pod § 11 odst. 2, který obsahuje obligatorní důvody

odmítnutí žádosti o informace, narozdíl od § 11 odst. 1, který obsahuje fakultativní důvody. Zatímco například § 24 zákona č. 275/2012, o volbě prezidenta republiky, vyžaduje zveřejňovat všechny transakce na bankovním účtu, zvolený prezident by zveřejnění bankovního účtu musel složitě ospravedlňovat testem veřejného zájmu.

Podle našeho názoru není žádný důvod, proč by měl být tento důvod stanoven jako zvláštní formální důvod vedle věcných důvodů uvedených v zákoně o svobodném přístupu k informacím. Zejména nesouhlasíme s tvrzením navrhovatele, že zákon o bankách je zvláštním předpisem vůči zákonu o svobodném přístupu k informacím. Je totiž zjevné, že bankovní tajemství je fakticky povinnost uložená bance, zachovávat mlčenlivost o obchodech a peněžních službách, nikoliv povinnost uložená povinnému subjektu. V případě, že jde o účty povinného subjektu, povinný subjekt je musí poskytnout, pokud zákon o svobodném přístupu k informacím nestanoví důvody odepření.

Naopak povinné subjekty by své bankovní účty měly zveřejňovat běžně způsobem umožňujícím dálkový přístup. Uvedený návrh novely chápeme jako snahu ministerstev posílit svou pozici ve sporu ohledně zveřejnění účtů bývalé České konsolidační agentury, který je u Městského soudu v Praze, a zásadně s ním nesouhlasíme.

Pozměňovací návrh:

Navrhujeme návrh vypustit a začlenit bankovní účty veřejných institucí mezi povinně zveřejňované informace v § 5.

20. Zvláštní úprava trestního řízení [LT]

Jak jsme uvedli v bodu 14, tuto variantu považujeme za nevhodnou a věc lze zcela vyřešit drobnou novelou zákona o svobodném přístupu k informacím, není potřeba dělat strukturální změnu.

Pozměňovací návrh:

§ 11

(4) Povinné subjekty dále neposkytnou informace o

a) probíhajícím trestním řízením z důvody ochrany zájmů v trestním řízení (Poznámka pod čarou: § 8a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů)

Je pak věcí spolupráce policejního orgánu jako povinného subjektu a státního zástupce, aby včas poskytli informace za podmínky, že si státní zástupce vyhradí poskytování informace ve věci. Na ostatní záležitosti se plně aplikuje § 11 odst. 6, který pokrývá dostatečně uvedenou problematiku.

21. Odepření informací o bezpečnostních složkách [HP] [-]

Předložený návrh:

21.V § 11 odst. 4 písm. d) se tečka nahrazuje slovem „, nebo“ a doplňuje se písmeno e), které zní:

„e) činnosti ozbrojených sil, Vojenské policie nebo bezpečnostních sborů, pokud by poskytnutí takových informací mohlo ohrozit plnění úkolů těchto složek.“.

Problém:

Tento návrh je zbytečně široce konstruován, přitom by logicky by měl patřit mezi fakultativní důvody v § 11 odst. 1. V daném případě hrozí zneužívání důvodu a extenzivní výklad. Hranice mezi tím, zda specifikace armádní techniky má být poskytnuta nebo utajena z důvodu navrhovaného ustanovení, je příliš vratká. V každém případě by měl být tento odstavec vypuštěn ve prospěch obecné úpravy ochrany utajovaných informací, neboť je dán zvláště naléhavý důvod k tomu, aby uvedené složky podléhaly veřejné kontrole.

Pozměňovací návrh:

Vypustit.

25. Test veřejného zájmu [HP] [+]

Předložený návrh:

V § 12 se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavec 2, který zní:

„(2) Pokud veřejný zájem na poskytnutí informace převažuje nad zákonným důvodem pro její ochranu, povinný subjekt informaci poskytne; to neplatí, jde-li o důvod ochrany informace podle § 11 odst. 4 písm. e). Přitom zejména dbá, aby poskytnutím informace nedošlo k nepřiměřenému zásahu do práv nebo oprávněných zájmů osob, jichž se informace týká.“.

Problém:

Ustanovení využívá termínu „ochrana“, což je termín používaný jen pro některé důvody omezení práva na informace. Zákon v předchozím ustanovení § 12 (nově navrhovaný § 12 odst. 1) používá termín „důvod odepření“, který by měl být použit z důvodu legislativně technické jednoty také v ustanovení § 12 odst. 2.

Pozměňovací návrh:

Změnit "důvodem pro její ochranu" na "důvodem odepření". V souvislosti s bodem 21 navrhuje vypustit odkaz na § 11 odst. 4 písm. e). Celé nové znění by tak bylo:

Pokud veřejný zájem na poskytnutí informace převažuje nad zákonným důvodem odepření, povinný subjekt informaci poskytne. Přitom zejména dbá, aby poskytnutím informace nedošlo k nepřiměřenému zásahu do práv nebo oprávněných zájmů osob, jichž se informace týká.“

27. Posuzování žádosti [LT] [-]

27. § 14 včetně nadpisu zní:

„§ 14

Posuzování žádosti

(1) Nejde o žádost ve smyslu tohoto zákona, pokud není

a) z žádosti zřejmé, že se žadatel domáhá poskytnutí informace podle tohoto zákona, nebo

b) žádost, která je v písemné podobě, podána prostřednictvím podatelny povinného subjektu, má-li povinný subjekt podatelnu zřízenou, nebo prostřednictvím datové schránky, má-li povinný subjekt datovou schránku zřízenou a zpřístupněnou.

(2) Nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, které brání vyřízení žádosti podle tohoto zákona, vyzve povinný subjekt žadatele do 7 dnů ode dne, kdy byla žádost podána, aby nedostatky žádosti odstranil. Nevyhoví-li žadatel této výzvě do 30 dnů ode dne jejího doručení, povinný subjekt řízení o žádosti usnesením zastaví.

(3) Povinný subjekt žádost do 7 dnů ode dne, kdy byla žádost podána, odloží, pokud se požadované informace nevztahují k jeho působnosti; v odůvodněném sdělení o odložení žádosti označí povinný subjekt, k jehož působnosti nebo předmětu činnosti se požadované informace vztahují, je-li mu znám.

(4) Je-li s ohledem na obsah žádosti důvodné usuzovat na podjatost všech osob bezprostředně se podílejících na postupu povinného subjektu podle tohoto zákona, rozhodne o žádosti osoba stojící v čele povinného subjektu. Ustanovení § 131 odst. 4 správního řádu se nepoužije.“

Problémy

1. Ustanovení odst. 1 je formulováno se dvěma zápor, což je pro uživatele těžko srozumitelné.
2. Zbytečně je výslovně uvedeno v § 14 odst. 1 písm. b), že se ustanovení vztahuje pouze na žádosti v písemné podobě, když totéž vyplývá již z § 13 odst. 4.
3. Výluka podle § 14 odst. 1 písm. b) by měla být vázána na to, zda je adresa podatelny uvedena v seznamu povinně zveřejňovaných informací (§ 5). Pokud se uživatel nemůže seznámit s adresou podatelny, neměl by být za to

postihován. Tyto garance § 14 odst. 3 věty druhé jsou v návrhu novely vypuštěny.

4. Zcela zmizel seznam náležitostí, které musí žádost mít. Osoby, které neznají § 37 odst. 2 správního řádu a ani nevědí o jeho existenci, z toho důvodu budou odrazeny od podání žádosti nebo bude řízení komplikováno kvůli výzvám k doplnění údajů. Považujeme za chybu, že návrh novely neobsahuje úplný seznam náležitostí žádosti.
5. Vedle odložení žádosti o informace sdělením žadateli by měl povinný subjekt žádost sám postoupit orgánu, o kterém se domnívá, že je příslušný k vyřízení žádosti o informace.

Pozměňovací návrh:

Vyřešit zmíněné problémy v rámci existujícího textu zákona drobnými změnami textu.

29. Lhůta pro vyřízení žádosti o informace [PP] [-]

Navrhované znění § 15 odst. 2 písm. c):

Lhůtu pro vyřízení žádosti podle odstavce 1 může povinný subjekt prodloužit nejvýše o 10 dnů, je-li k vyřízení žádosti třeba konzultace s jiným subjektem, který má závažný zájem na vyřízení žádosti, nebo mezi dvěma nebo více složkami povinného subjektu, které mají závažný zájem na vyřízení žádosti.

Problém:

Je vypuštěna podmínka konzultace s jiným než povinným subjektem. Povinný subjekt tak může konzultovat libovolný subjekt osobních údajů a poskytnutí žádosti bezdůvodně prodloužit o 10 dní.

Navrhované znění § 15 odst. 3:

Je-li z žádosti o informaci zřejmé, že povinný subjekt bude nucen provést mimořádně rozsáhlé vyhledání informace, povinný subjekt sdělí do 7 dnů ode dne, kdy byla žádost podána, žadateli, v jaké formě požadovanou informaci má, a zároveň žadatele poučí o možnosti žádost o informaci upřesnit a o postupu v případě, že žádost neupřesní. Lhůta pro vyřízení žádosti počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy žadatel upřesnil žádost o informaci. Neupřesní-li žadatel žádost o informace do 7 dnů ode dne doručení sdělení, povinný subjekt vyřídí žádost v původním rozsahu; v takovém případě lhůta pro vyřízení žádosti počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy lhůta pro upřesnění žádosti žadatelem marně uplynula.“

Problémy:

Úprava je zbytečně složitá na pochopení. V zásadě ale znamená, že povinný subjekt má u všech mimořádně rozsáhlých vyhledávání delší lhůtu pro vyřízení informace,

neboť počátek jejího běhu je posunut až na okamžik upřesnění nebo dokonce na dobu, kdy uplynula lhůta pro upřesnění.

Navrhované řešení:

Ustanovení zcela vypustit a ponechat úpravu § 14 odst. 5 písm. b) InfZ, případně nahradit navrhované ustanovení možností povinného subjektu neformálně se s žadatelem dohodnout na oboustranně přijatelném řešení bez vlivu na běh lhůt (viz pozměňovací návrh u bodu 7), neboť jinak je přístup k informacím zbytečně prodlužován (povinný subjekt stejně žádost řeší zpravidla až na konci lhůty).

31. Nevydání rozhodnutí o zamítnutí žádosti [PP] [-]

Předně není jasné, zda povinný subjekt v případě vyhovění žádosti o informace vydává rozhodnutí (podle správního řádu by měl, neboť tím autoritativně určuje, že žadatel má právo na přístup ke konkrétním požadovaným informacím; to platí za podmínky, že projde změna na plnou subsidiaritu správního řádu). Tím by prakticky padalo zdůvodnění navrhovatele, že absence rozhodnutí v případě vyloučení osobních údajů je vhodná z pohledu procesně-ekonomického.

Dále navrhované znění § 17 odst. 3:

Za zamítnutí žádosti se nepovažuje, pokud povinný subjekt poskytuje informaci formou kopie dokumentu v listinné nebo elektronické podobě, ve kterém v souladu s tímto zákonem zajistil pouze ochranu osobních údajů nebo informací, které jsou předmětem ochrany obchodního tajemství. Sdělí-li žadatel povinnému subjektu do 15 dnů ode dne doručení požadované informace, že s vyloučením osobních údajů nebo obchodního tajemství nesouhlasí, povinný subjekt rozhodne o zamítnutí žádosti do 7 dnů ode, kdy bylo sdělení žadatele učiněno.

Problémy:

1. Žadatelům o informace se prodlužuje lhůta, ve které mohou získat rozhodnutí a postup se komplikuje. Žadatel by také měl dostat přehled informací, které mu byly odepřeny i s odůvodněním, neměl by mít povinnost si o tyto informace zvlášť žádat. Povinný subjekt tak jako tak musí tyto údaje identifikovat a sepsání do rozhodnutí není velkou administrativní zátěží, naopak jde o prvek kontroly.
2. Pro sdělení by se použily požadavky pro podání podle správního řádu a byl by tedy potřeba uznávaný elektronický podpis, což v této fázi žádosti žádoucí a komplikuje to přístup k informacím.
3. Jak uvádí Oldřich Kužílek, vládou schválené teze obsahovaly možnost aplikovat tuto výlukou pouze v případě osobních údajů. Rozšíření na obchodní

tajemství považujeme za nepřijatelné (zejména ve spojení s odst. 2, které umožňuje výklad, že by ani nebyl uvedena identifikace podnikatele, kterému svědčí obchodní tajemství!).

Navrhované řešení:

Vypustit nebo v horším případě alespoň stanovit kratší lhůtu (např. učinit tak do 7 dní od doručení žádosti) pro tento postup a aplikovat postup pouze u osobních údajů, aby byl povinný subjekt motivován užívat mazání osobních údajů jen v nutných případech. Ponechat pokud možno systematiku § 14 odst. 5 písm. d) platného zákona.

31. Zavedení informačního příkazu [PP] [+]

Navrhované znění § 18 odst. 3:

Pokud nadřízený správní orgán zruší rozhodnutí o zamítnutí žádosti vydané povinným subjektem a pokud poskytnutí informace nebrání žádný zákonný důvod, informaci poskytne nebo přikáže povinnému subjektu, aby požadované informace ve stanovené lhůtě, která nesmí být kratší než 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o odvolání povinnému subjektu nebo ode dne vydání rozhodnutí o rozkladu, žadateli poskytl. Rozhodnutí o odvolání se v tomto případě oznamuje též povinnému subjektu.

Legislativně technická poznámky:

1. Odst. 1 a odst. 2 by měly být vázány na stejnou událost: Zatímco odst. 1 mluví o předložení odvolání, odst. 2 mluví o předání spisu. Tato data by měla být sjednocena, jinak hrozí neodůvodněné průtahy. Navrhujeme sjednotit se správním řádem § 88 odst. 1 a § 90 odst. 6 na „předání spisu“.
2. Místo slova "kratší" má být slovo "delší", totéž v odst. 5. To považujeme za pouhý překlep, jinak by to bylo nezdůvodnitelné procesně absurdní ustanovení v neprospěch žadatele.

Zvolit variantu bez omezení informačního příkazu podle samostatné působnosti obce a kraje. Nadřízený správní orgán může rozhodnutí změnit tak, že se informace poskytne, proto není nutné zavádět zvláštní výluku z informačního příkazu.

32. Zrušení výkladového pravidla vztah mezi zákony [HP] [-]

Navrhuje se vypustit § 19, který stanoví, že poskytování informací není porušením povinnosti mlčenlivosti. Jde o základní výkladové pravidlo, které se osvědčilo v řadě sporů a předešlo vleklým sporům a zamítání žádostí povinnými subjekty. Podle našich zkušeností je povinnost mlčenlivosti častou výmluvou povinných subjektů i

přesto, že zákon obsahuje výslovné ustanovení (například ministerstvo financí). Jeho zrušení, byť s odkazem na samozřejmost, by přineslo pouze komplikace a dalo příležitost k nesprávnému výkladu.

Pozměňovací návrh: Ponechat § 19 bez změny.

32. Prodloužení lhůty při nečinnosti [PP] [-]

Navrhované znění § 19 odst. 2:

Nadřízený správní orgán o žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti rozhodne do 30 dnů ode dne, kdy byla žádost podána. Je-li žádost o ochranu před nečinností důvodná, nesmí být lhůta pro zjednání nápravy stanovena nadřízeným správním orgánem delší než 15 dnů ode dne doručení opatření proti nečinnosti.

Problém:

Prodlužuje se lhůta ze současných 7 dnů (§ 16a odst. 5) plus 15 dnů (§ 16a odst. 8) na 30 dnů. Pro opatření proti nečinnosti ve věci poskytování informací je navrhovaná lhůta zbytečně prodloužena.

Pozměňovací návrh:

Zkrátit lhůtu podle § 19 odst. 2 na 15 dnů.

Legislativně technická poznámka:

Vypustit omezení informačního příkazu jen na přenesenou působnost (viz výše).

Nadpis je chybně označen textem "Zvláštní ustanovení o ochraně proti nečinnosti povinného subjektu", správně má být podle nadpisu nad § 80 správního řádu "Zvláštní ustanovení o ochraně před nečinností povinného subjektu"

33. Úhrada nákladů [PP] [-]

Navrhované znění § 19a:

(3) Pokud žadatel povinnému subjektu nesdělí do 15 dnů ode dne doručení oznámení podle odstavce 2 nebo ode dne doručení rozhodnutí podle § 19c odst. 5 písm. a) nebo b), že svou žádost bere zpět, je žadatel povinen nahradit povinnému subjektu náklady, které až dosud s vyřizováním žádosti o poskytnutí informací účelně vynaložil, a to až do výše nákladů uvedených v oznámení podle odstavce 2, případně do výše stanovené v rozhodnutí podle § 19c odst. 5 písm. a) nebo b); to neplatí, jestliže v oznámení o výši úhrady podle odstavce 2 nebyl žadatel o vzniku povinnosti podle věty první poučen. Pro zpětvzetí žádosti platí přiměřeně § 14 odst. 1.

Poznámky

1. Odst. 1 obsahuje veřejnosti nesrozumitelný termín "výstup převodu".
Doporučujeme neužívat nebo zahrnout na začátku dokumentu pod legislativní zkratkou "kopie dokumentu".
2. Legislativně konzistentní termín je úhrada nákladů, nikoliv náhrada nákladů.
3. Ve variantě II má stát v § 19a odst. 3 stát slovo **nesdělí** místo sdělí.
4. Lhůta stanovená v § 19c odst. 2 pro podání stížnosti byla zkrácena na polovinu proti platné úpravě v § 16a odst. 3.

Piráti upřednostňují variantu 1, která je v souladu s Úmluvou o přístupu k úředním dokumentům. Pokud bude použita varianta II, trváme na tom, aby se neměnila lhůta a formulace úhrady nákladů za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informace.

33. Výroční zpráva [PP] [-]

Navrhované znění §19e:

Každý povinný subjekt musí vždy do 1. března zveřejnit výroční zprávu za předcházející kalendářní rok o své činnosti v oblasti poskytování informací podle tohoto zákona obsahující následující údaje e) počet stížností podaných podle § 19c, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení.

Problém:

Oproti dosavadní úpravě nebude zveřejněna informace o počtu podaných žádostí o ochranu před nečinností. Dále by bylo vhodné stanovit standardizovaný výstup v některém formátu Open Data, aby tyto informace bylo možné statisticky zpracovat a vyhodnotit. Nejsou stanoveny žádné sankce za neplnění této povinnosti (viz návrh na zřízení informačního komisaře).

33. Subsidiarita správního řádu [PP] [-]

Nový návrh počítá s vypuštěním omezené subsidiarity vycházející z § 20 odst. 4 InfZ. Poskytování informací se tak dostane do režimu plné subsidiarity správního řádu s několika málo výjimkami. Pro žadatele to znamená nastudovat mnohem komplikovanější úpravu. Pro povinné subjekty zase nabízí více možností, jak žadatele zmást. Podporujeme dosavadní metodu úpravy omezené aplikace správního řádu, přičemž v zájmu terminologické jednoty souhlasíme s přejmenováním ochrany před nečinností, zamítnutím žádosti apod. Co se týče subsidiarity správního řádu, ztotožňujeme se s názorem O. Kužílka ze dne 8. října 2012, že plná subsidiarita není vhodná.

Návrhy Pirátů, které nejsou v předloženém materiálu

Nadřízený správní orgán veřejných institucí

Navrhované znění §19d odst. 3

(3) Nelze-li nadřízený správní orgán podle § 178 správního řádu určit, je jím zřizovatel povinného subjektu nebo ten, kdo plní úkoly zřizovatele povinného subjektu, jinak ten, kdo stojí v čele povinného subjektu.

Doplnit: Nadřízeným správním orgánem veřejné instituce, kterou prostřednictvím svých orgánů byť přes jiné osoby ovládá stát nebo samosprávný celek, je nadřízený orgán ovládajícího orgánu.

Pouze tak bude umožněna efektivní kontrola hospodaření těchto veřejných institucí. O odvolání proti žádosti o poskytnutí informace Dopravního podniku hl. m. Prahy tak nebude rozhodovat představenstvo společnosti, ale ministerstvo vnitra jako nadřízený orgán Rady hlavního města Prahy, prostřednictvím které je dopravní podnik ovládán městem.

Zveřejňování informací z rozhodování soudů

Navrhujeme rovněž změnu § 11 odst. 4 písm. b) slov „s výjimkou rozsudků“ na slova „rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozhodnutí a záznamů veřejných jednání“. Není přijatelné, aby soud vybíral poplatky za poskytování informací o svém veřejném jednání dokonce jeho účastníkům. Současná dikce § 11 odst. 4 písm. b) je protiústavní, neboť omezuje přístup k informacím nad míru stanovenou čl. 17 odst. 4 Listiny. Je nesmyslné, aby tento důvod byl zařazen v obligatorních důvodech odmítnutí. Soudy tento fakt reflektují a při žádosti o informace poskytují rovněž usnesení.

Poskytování výsledků placených z veřejných zdrojů

V současné době nejsou poskytovány dokumenty, které jsou autorskými díly vytvořenými na zakázku například v grantech, ačkoliv autorská práva vykonává zadavatel.

Navrhujeme doplnit § 11 odst. 5 následovně:

Povinný subjekt neposkytne informaci, na kterou se vztahují majetková autorská práva a jejich nositelem není povinný subjekt, je-li v držení:

[...]

Zahrnutí politických stran a kolektivních správců mezi povinné subjekty

Navrhujeme přidat mezi povinné subjekty s částečnou informační povinností také instituce, které hospodaří s veřejnými prostředky na základě zákona a to v rozsahu, ve kterém tyto veřejné prostředky rozdělují. Jde zejména o povinné kolektivní hospodaření, například kolektivní správce podle autorského zákona (OSA, Dilia, Intergram atd.). Tyto organizace shromažďují od veřejnosti poplatky na základě zákona i za autory, kteří u nich nejsou evidováni, a podle zákona mají monopol na danou oblast. Svého postavení často zneužívají, není jasné, kterému rozdělují vybrané poplatky. Proto je nezbytné nad nimi vytvořit efektivní kontrolu v rozsahu, kde ze zákona zastupují jiné než smluvně zastupované nositele práv. Vedle toho by měl informační zákon zahrnout i hospodaření politických stran se státním příspěvkem, neboť tento příspěvek není odměna, se kterou si mohou dělat, co uznají za vhodné bez informování veřejnosti, ale je poskytnut za účelem rozvoje politické soutěže a finančního zabezpečení jejich činnosti.

Navrhujeme § 2 odst. 2 doplnit následovně:

Povinnými subjekty jsou dále

- a) subjekty, kterým zákon svěřil rozhodování o právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy nebo a to pouze v rozsahu této jejich rozhodovací činnosti,
- b) kolektivní správci (poznámka pod čarou: § 97 zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon.) a to pouze v rozsahu, ve kterém vykonávají povinnou kolektivní správu (poznámka pod čarou: § 96 autorského zákona) nebo zastupují všechny nositele práv při uzavírání hromadné smlouvy s uživateli (poznámka pod čarou: § 101 odst. 9 autorského zákona),
- c) politické strany a politická hnutí (poznámka pod čarou: Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování občanů v politických stranách a politických hnutích.), a to pouze v rozsahu využití poskytnutého státního příspěvku.

Poskytování informací o platech manažerů veřejných institucí

Rozšířit informace o platech i na ty nejvýše postavené osoby ve veřejných institucích, které nenakládají s veřejnými prostředky ve smyslu zákona o finanční kontrole (ČEZ). Konstrukce poskytování informací o těchto odměnách by byla velmi složitá přes veřejný zájem a nadále by vedla k odpírání informací. Pro lepší orientaci žadatelů navrhujeme doplnit odkaz na zákon o finanční kontrole.

Navrhujeme doplnit § 8b odst. 1:

Povinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky. (poznámka pod čarou: § 2 písm. g) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole) To platí i pro příjemce prostředků poskytnutých jiným povinným subjektem v rozsahu, ve kterém se na něj vztahuje tento zákon.

Pokud by se na tomto vymezení neshodla většina, je třeba upravit aspoň poskytování informací o platech vedoucích pracovníků veřejných institucí, které nehosподаří s veřejnými prostředky ve smyslu zákona o finanční kontrole.

Požadovat údaje ve strukturované formě

Problém je, že řada dat je zveřejňována způsobem, který neumožňuje jejich automatizované zpracování. Není tak například možné propojit a analyzovat údaje ze sponzorování politických stran a hnutí a údaje z obchodního rejstříku. Proto navrhuje zavedení povinnosti dodat data v některém strojově čitelném formátu s jejich metadaty, pokud si to příjemce vyžádá. Lze to provést jednoduchou úpravou navrhovaného § 5a:

Pozměňovací návrh § 5a odst. 4

(4) Pokud zákon stanoví povinnost zveřejnit dokument nebo předložit dokument, který má být dále zveřejněn orgánem veřejné moci, (poznámka pod čarou: zákon č. 424/1991 Sb., obchodní zákoník), je třeba jeho obsah poskytnout také v elektronické podobě. Příslušný ústřední orgán stanoví vyhláškou strukturu dokumentu, přípustné strojově čitelné formáty dokumentu a jeho metadat a případy, kdy z důvodu zjevné nepřiměřenosti není třeba obsah převádět do strojově čitelných formátů.

Tím bude podstatně usnadněna povinnost uveden v navrhovaném § 4 odst. 2, neboť ústřední orgán státní správy stanoví požadované formáty zpravidla tak, aby je mohl následně převést do formátu, jehož specifikace je volně dostupná a použití není omezováno. Navíc je zohledněno, že dokument lze dodat také jako podepsanou listinu a v elektronické podobě dodat pouze jeho obsah.

Rozšíření okruhu povinně zveřejňovaných materiálů

Navrhujeme, aby bylo povinné zveřejňování podle § 5 doplněno tak, že se zveřejňují oznámení podle zákona o střetu zájmů, informace o veřejném zadávání, finanční účetnictví veřejných institucí a organizačních složek státu, které mají povinnost vést podle zákona č. 563/1991 Sb., o dispozice s veřejnými prostředky a jiným majetkem a o hlasování zastupitelů. Další informace by byly zveřejňovány podle rozhodnutí informačního komisaře (viz poslední bod).

Odstranění licenčních omezení na databáze

Právo k databázi ve smyslu § 88 a násl. autorského zákona je zvláštním právem, které zakazuje vytěžování a zakazování celého obsahu databáze jiným osobám než jejímu pořizovateli. Je přitom podstatné, že toto omezení se vztahuje i na databáze mechanicky vytvořené a uspořádané, například veřejné rejstříky úřadů státní správy, evidence soudních rozhodnutí apod. V takovém případě nejsou naplněny podmínky omezení práva na informace podle čl. 17 odst. 4 Listiny a je potřeba aplikovat výluky z autorského práva pro úřední díla, stejně jako u autorských děl v § 3.

Pozměňovací návrh:

Do § 94 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb. se za slovo ustanovení vkládá slovo "§ 3," a § 94 odst. 2 se zrušuje.

Úřad pro svobodný přístup k informacím

Předložený návrh nerespektuje zadání vlády, vládní strategii a doporučení neziskových organizací, aby byl institucionálně stejně zajištěn svobodný přístup k informacím, jako byla zajištěna ochrana osobních údajů zřízením Úřadu pro ochranu osobních údajů. Zřízení samostatné instituce by zlepšilo úroveň přístupu k informacím, ušetřilo prostředky využitě neefektivně, zajistilo nezávislý přezkum odpírání informací a zlepšilo prostředí veřejné diskuse. Přestože transparence je hlavním mottem programového prohlášení vlády, odmítání institucionálního řešení svobodného přístupu k informacím vede k roztržitosti rozhodovací praxe a nemožnosti se práva efektivně domoci.

Navrhujeme zřídit úřad pro svobodný přístup k informacím v čele s informačním komisařem jako ústřední orgán

- pro povinné zveřejňování informací, které je v moderní demokracii nezbytností,
- který by byl nadřízeným orgánem toho, kdo rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí informace (takto by měl pravomoc rozhodovat ve věci nečinnosti nadřízeného orgánu povinného subjektu podle § 80 správního řádu a v přezkumném řízení podle § 94 a násl. správního řádu.)
- který má stanovovat seznam povinně zveřejňovaných informací pro různé typy úřadů a veřejných institucí

- který dozírá a ukládá sankce za porušování zákona o svobodném přístupu k informacím.

Vypracoval:

Bc. Jakub Michálek
místopředseda Pirátů